2025/2053

8.10.2025

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2025/2053,

10. september 2025,

millega antakse luba alustada Maroko Kuningriigiga läbirääkimisi kirjavahetuse vormis lepingu üle, millega muudetakse Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu (millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel) protokollide nr 1 ja nr 4 muutmist käsitlevat Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelist kirjavahetuse vormis lepingut

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõigetega 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa – Vahemere piirkonna leping, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel [1] (edaspidi „assotsieerimisleping“), jõustus 1. märtsil 2000.

(2) Euroopa Liidu Kohus (edaspidi „kohus“) selgitas oma kohtuasjas C-104/16 P [2] tehtud 21. detsembri 2016. aasta otsuses, et assotsieerimisleping hõlmab üksnes Maroko Kuningriigi territooriumi ja mitte Lääne-Sahara mitteautonoomset territooriumi, mis on Maroko Kuningriigist eraldiseisev.

(3) Selleks, et luua õiguslik alus assotsieerimislepingus sätestatud tariifsete soodustuste andmiseks Lääne-Saharast pärit kaupadele, sõlmisid Euroopa Liit ja Maroko Kuningriik kirjavahetuse vormis lepingu, millega muudetakse assotsieerimislepingu protokolle nr 1 ja nr 4 (edaspidi „kirjavahetuse vormis leping“), [3] mis allkirjastati 25. oktoobril 2018.

(4) Kohus otsustas oma 4. oktoobri 2024. aasta liidetud kohtuasjades C-779/21 P ja C-799/21 P tehtud otsuses, [4] et igal Lääne-Saharat käsitleval Marokoga sõlmitaval lepingul peab olema Lääne-Sahara rahva nõusolek. Lisaks otsustas kohus, et sellist nõusolekut võib eeldada tingimusel, et kõnealune leping ei tekita Lääne-Sahara rahvale mingeid kohustusi ning et kõnealune rahvas saab loodusvarade kasutamisest Lääne-Sahara territooriumil tuleneva täpse, konkreetse, olulise ja kontrollitava kasu, mis on proportsionaalne selle kasutamise ulatusega. Selle kasuga peavad kaasnema tagatised, et taoline kasutamine toimub säästva arengu põhimõttega kooskõlas olevatel tingimustel.

(5) Kohtuasjas C-779/21 P tehtud otsuse tulemusena kaotab nõukogu otsus (EL) 2019/217 [5] kehtivuse 4. oktoobril 2025.

---

[1] EÜT L 70, 18.3.2000, lk 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2000/204/oj.

[2] Euroopa Kohtu 21. detsembri 2016. aasta otsus kohtuasjas *Euroopa Liidu Nõukogu v Polisario Rinne (Front Polisario)*, C-104/16 P, ECLI:EU:C:2016:973.

[3] Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelise kirjavahetuse vormis lepingu (millega muudetakse Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu (millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel) protokolle nr 1 ja nr 4) sõlmimise kohta (ELT L 34, 6.2.2019, lk 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2019/217/oj).

[4] Euroopa Kohtu 4. oktoobri 2024. aasta otsus liidetud kohtuasjades *Euroopa Liidu Nõukogu v Polisario Rinne (Front Polisario)*, C-779/21 P ja C-799/21 P, ECLI:EU:C:2024:835.

[5] Nõukogu 28. jaanuari 2019. aasta otsus (EL) 2019/217 Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelise kirjavahetuse vormis lepingu (millega muudetakse Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu (millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel) protokolle nr 1 ja nr 4) sõlmimise kohta (ELT L 34, 6.2.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/217/oj).

(6) Oluline on tagada, et aastate jooksul tekkinud kaubavood ei katkeks ning et assotsieerimislepingu kohaseid tariifseid soodustusi kohaldataks Lääne-Saharast pärit kaupade suhtes, järgides samal ajal täielikult tingimusi, mis on sätestatud kohtu liidetud kohtuasjades C-779/21 P ja C-799/21 P tehtud otsuses.

(7) Liit toetab ÜRO pingutusi, et leida vastastikku rahuldav poliitiline lahendus, mis viiks Lääne-Sahara rahva enesemääramiseni viisil, mis vastab ÜRO põhikirjas väljendatud eesmärkidele ja põhimõtetele.

(8) Tuleks alustada läbirääkimisi sellise kirjavahetuse vormis lepingu sõlmimise üle, mis käsitleb kirjavahetuse vormis lepingu muutmist vastavalt tingimustele, mille kohus on kindlaks määranud oma otsuses liidetud kohtuasjades C-779/21 P ja C-799/21 P,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Komisjonile antakse luba alustada liidu nimel läbirääkimisi kirjavahetuse vormis lepingu üle, millega muudetakse Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu (millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel) protokollide nr 1 ja nr 4 muutmist käsitlevat Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelist kirjavahetuse vormis lepingut.

2. Läbirääkimisi peetakse käesoleva otsuse *addendum*'is esitatud nõukogu läbirääkimisjuhiste kohaselt.

Artikkel 2

Läbirääkimiste pidamisel konsulteeritakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 4 sätestatud erikomiteega.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel, 10. september 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

M. BJERRE